

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

الموجز فی اصول الفقه

الاجزاء

جلسه ۱۲

استاد وافی

الإجزاء

بحثی نیست که اگر مکلف امتثال امر مولی کرد (با رعایت اجزاء و شرایط)، امر از گردن مکلف ساقط می شود.

اما نزاع در دو جایگاه است:

۱- اجزاء امر واقعی اضطراری از امر اختیاری:

مثال: اگر مکلف در حالت اضطراری بجای وضو گرفتن تیمم کرد و بعد اضطرار برطرف شد و آب پیدا شد، آیا نمازی که در حالت اضطرار و با تیمم خوانده است مجزی است یا باید

اعاده/قضا کند؟

جواب: دو حالت متصور است:

الف- عذر در بخشی از وقت وجود دارد: بحث است که آیا اعاده در وقت یا قضا در خارج وقت لازم است یا خیر

ب- عذر در تمام وقت ادامه دارد: بحث است که قضا واجب است یا خیر

✓ مصنف قائل به اجزاء است، یعنی نیاز به اعاده یا قضا در هیچ فرضی نیست و عمل به

امر واقعی اضطراری مجزی است

دلیل: وقتی مولی امری در حالت اضطرار کرده است پس امتثال آن امر مجزی است و

اگر مجزی نبود، باید در ادامه ذکر می کرد که با رفع اضطرار اعاده/قضا لازم است و

ظاهر این عدم بیان نشانگر اجزاء است

در رساله‌های مجرب از امام صادق علیه السلام

۲- اجزاء امر ظاهری از امر واقعی:

توضیح:

حکم در نزد اصولیین دو نوع است:

الف - حکم واقعی: حکمی که بر نفس یک شیء ثابت شده است با قطع نظر از اینکه مکلف ImamSadiq.tv

جاهل به واقع است یا نه، شک دارد یا خیر

ب- حکم ظاهری: حکم ثابت شده بر شیء، هنگام عدم علم به حکم واقعی

محل نزاع:

اگر کسی قادر به کشف حکم واقعی نیست و به حکم ظاهری عمل کرد و بعدا حکم واقعی

کشف شد، آیا عمل او به حکم ظاهری مجزی است یا خیر؟

نظر مصنف: اجزاء

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

دلیل: مثلا وقتی مولی می گوید: کل شیء لک طاهر حتی تعلم انه قدر، پس طهارت ظاهری

(هنگام عدم علم به واقعیت) نیز مجزی است

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv